

Národní kancelář programu CEEPUS

Dům zahraniční spolupráce

Pravidla pro uchazeče o stipendium a stipendisty programu CEEPUS

Leden 2018

Obsah

I.	Základní informace o programu CEEPUS.....	2
II.	Obecná pravidla pro podávání přihlášek.....	3
	2.1. Pravidla pro období před mobilitou	3
	2.2. Pravidla pro podání přihlášky	6
	2.3. Pravidla pro období po udělení stipendia/před odjezdem na mobilitu	8
	2.4. Pravidla pro období po příjezdu	10
III.	Individuální mobilita „freemover“	11
IV.	Akademičtí pracovníci.....	12

I. Základní informace o programu CEEPUS

CEEPUS („*Central European Exchange Programme for University Studies*“) je středoevropským výměnným univerzitním programem, který je zaměřený na regionální spolupráci v rámci sítí vysokých škol.

Dohodu o programu CEEPUS podepsaly Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Makedonie, Moldavsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Srbsko; spolupracuje též Priština-Kosovo. Od 1. 5. 2011 se program opírá o Dohodu o Středoevropském výměnném programu univerzitních studií („*CEEPUS III*“), dále jen „Dohoda“.

Cílem programu je vytvoření středoevropské univerzitní sítě, skládající se z jednotlivých dílčích sítí programu. Stipendium v programu lze získat v rámci sítí vysokých škol nebo individuální mobility (tzv. „*freemover*“). Preferované jsou aktivity v rámci sítí.

II. Obecná pravidla pro podávání přihlášek

2.1. Postup pro období před mobilitou

V období před plánovanou mobilitou, tj. pobytem v hostitelské zemi v rámci programu CEEPUS, národní kancelář programu CEEPUS doporučuje:

A) Zjistit si, zda splňujete podmínky pro podání přihlášky na mobilitu v rámci programu

Program je určen pro studenty od ukončeného druhého semestru, studenty doktorských programů a akademické pracovníky veřejných vysokých škol.

B) Zjistit si potřebné informace o programu a možnostech mobilit

Co jsou to sítě?

Sítě jsou základní, jednodušší a častější formát, který stipendisté programu CEEPUS využívají. Jsou sestavené tematicky a na bázi kateder/ústavů v rámci fakult. Student, který studuje anglistiku, tak může využít mobility na katedru anglistiky v rámci sítě, ve které je jeho katedra zastoupena, např. do Rumunska. Mobility stipendistů jsou motivovány mimo jiné odborným hlediskem, tj. možností spolupráce s renomovanými odborníky, absolvováním studia zakončeným tzv. „*Joint Degree*“ (tj. společné programy několika vysokých škol, které vedou ke společnému diplomu a titulu) nebo možností využít zdroje, které jsou jinak obtížně dostupné (zejména archivů, odborných publikací, vzorků z terénního výzkumu).

Jaká může být délka mobility?

Délka standardní studentské mobility je minimálně 3 měsíce. Z posledního měsíce je třeba strávit minimálně 16 dní na mobilitě, aby měl/a dotyčný/á nárok na stipendium za celý kalendářní měsíc. V rámci bakalářského a magisterského pobytu lze strávit na mobilitách programu CEEPUS dohromady maximálně 10 měsíců. Tuto dobu si stipendisté mohou rozložit na několik studijních let, pro jednotlivé pobyty je třeba podávat přihlášku zvlášť. Podmínkou, která se vztahuje na studentské semestrální pobyty, je absolvování pouze jednoho pobytu v průběhu jednoho akademického roku.

Pro mobility za účelem práce na bakalářské nebo diplomové práci lze výjimečně povolit i kratší mobility (minimum je však jeden měsíc). U doktorandů je měsíční doba mobility standardní, ale nevztahuje se na ně omezení jednoho pobytu během jednoho akademického roku. Pro vznik nároku na měsíční stipendium je třeba zůstat po dobu přinejmenším 21 kalendářních dní.

K jakým termínům je možné podávat přihlášky na mobility v rámci programu CEEPUS?

- 15. červen** termín pro podávání přihlášek na mobility v rámci sítí vysokých škol v následujícím zimním semestru;
- 31. říjen** termín pro podávání přihlášek na mobility v rámci sítí vysokých škol v následujícím letním semestru;
- 30. listopad** termín pro podávání přihlášek na individuální mobilitu „freemover“ v následujícím letním semestru.

C) Zjistit, zda je příslušná fakulta/katedra zapojena do nějaké vhodné sítě (tj. sítě blízké oboru uchazeče)

V období plánování mobility je třeba se ujistit, jestli Vaše vysoká škola spolupracuje v některé síti CEEPUS. Na stránkách www.dzs.cz je k nahlédnutí aktuální seznam sítí a kontaktních osob na jednotlivých vysokých školách zapojených do programu. Potřebné informace Vám v první fázi podá i Dům zahraničních služeb nebo zahraniční oddělení Vaší vysoké školy.

D) Kontaktovat příslušnou osobu (tj. kontaktní osobu) na domovské vysoké škole s žádostí o informaci o volných místech v síti a podmínkách nominace na mobilitu

V případě, že Vaše katedra spolupracuje v některé síti, obraťte se na kontaktní osobu sítě na Vaší fakultě s žádostí o bližší informace. Tato osoba Vám sdělí, jestli jsou k dispozici volné měsíce do Vámi vybrané země, případně jakým způsobem probíhá výběrové řízení na obsazení těchto míst (tj. za jakých podmínek je ochotna Vás v první fázi k mobilitě nominovat).

E) Zvolit typ mobility, o který má uchazeč/ka zájem

Mobility se v rámci programu CEEPUS uskutečňují prioritně v rámci sítí vysokých škol. Když po rozhovoru se zahraničním oddělením Vaší vysoké školy, národní kanceláří programu CEEPUS nebo kontaktní osobou sítě zjistíte, že tato možnost pro Vás nepřipadá v úvahu, nabízí se v rámci programu CEEPUS využití individuální mobility „freemover“.

Studenti nebo akademičtí pracovníci, kteří se rozhodnou využít individuální mobilitu „freemover“, mají větší možnost výběru cílové instituce. Stipendisté se mohou hlásit na jakoukoli veřejnou vysokou školu v rámci členských a spolupracujících zemí programu CEEPUS, mají-li zájem o studentský pobyt (za předpokladu, že daná vysoká škola má zvláštní ujednání týkající se studia nebo výuky a dohledu). V případě, že má uchazeč zájem o studentskou stáž, mohou oslovit i soukromou společnost nebo výzkumnou instituci. Zařizování tohoto typu mobility je administrativně podstatně náročnější (viz níže). Zároveň uchazeči o individuální mobilitu nemají záruku, že bude jejich přihláška schválena (podmínkou jsou totiž volné měsíce, které nebyly využity v rámci sítí).

F) Zjistit, zda je třeba k přihlášce přiložit další dokumenty

Uchazeči se zájmem o mobilitu v rámci sítě nepřikládají k přihlášce žádné další dokumenty. Pouze v případě, že studují v České republice a mají občanství nečlenské země programu CEEPUS, musí doložit tzv. „**Equal Status**“ (tj. potvrzení, že daná osoba splňuje podmínky pro získání občanství v České republice).

Tato povinnost se vztahuje i na uchazeče o individuální mobilitu „freemover“ z nečlenských zemí programu. Studenti ucházející se o individuální mobilitu „freemover“ mají dále povinnost přiložit k přihlášce následující dokumenty:

- „**Freemover Letter of Recommendation**“ (tj. doporučující dopis od dvou různých akademických pracovníků z domovské vysoké školy);
- „**Freemover Letter of Acceptance**“ (tj. akceptační dopis, tedy příslib přijetí ze strany hostitelské vysoké školy).

Formuláře pro tyto dopisy jsou k nalezení na stránkách programu CEEPUS (www.ceepus.info) v sekci „Basedata“.

2.2. Pravidla pro podávání přihlášek

Podávání přihlášky/žádosti o stipendium probíhá výhradně elektronicky po registraci v internetové databázi www.ceepus.info. Přitom platí, že se uchazeč/ka registruje pouze jednou a svůj účet využívá při všech dalších mobilitách v rámci programu.

Před a během samotného podávání žádosti o stipendium je třeba dbát na odbornou i formální stránku přihlášky. Podstatné jsou zejména:

A) Termíny pro podávání žádostí na určitý typ mobility v závislosti na tom, zda má uchazeč/ka zájem o mobilitu v zimním nebo letním semestru

Termíny pro podávání přihlášek v rámci programu CEEPUS jsou shodné jak pro studenty, tak pro akademické pracovníky. Do 15. června je třeba podat přihlášku na mobilitu v rámci sítí vysokých škol na zimní semestr. Termín 31. října se vztahuje na přihlašování k mobilitě v rámci sítí na letní semestr. Uzávěrka pro podávání přihlášky na mobilitu mimo sítě (tj. pro typ individuální mobility „freemover“) je 30. listopadu s možností zúčastnit se mobility v letním semestru. Některé členské země (Polsko, Slovinsko, Maďarsko a další) přijímají žádosti freemoverů i na zimní semestr. Termín pro předložení žádostí bývá zpravidla 1. července. Zájemcům doporučujeme ověřit termín u příslušné zahraniční národní kanceláře CEEPUS ještě před podáním žádosti.

B) Správná volba typu mobility

V průběhu podávání přihlášky na mobilitu musí uchazeči zvolit z několika formátů mobilit:

- S – Student:
Tento formát se používá pouze pro studentské semestrální aktivity, tj. mobility o minimální délce 3 měsíce. Z posledního měsíce je třeba na mobilitě strávit minimálně 16 dní, aby vznikl nárok na vyplacení měsíčního stipendia.
- STE – Short Term Student Excursion:
Tento formát se používá pouze pro studenty a jejich mobility za účelem účasti na letních školách a exkurzích. Délka mobility se přitom musí pohybovat v rozmezí 3 až 5 dní (u delších letních škol volte typ STS).
- STS – Short Term Student:

Tento formát mobility může být využit v průběhu semestru na tzv. jednoměsíční mobilitu (za účelem psaní závěrečné práce sloužící k získání vysokoškolského titulu, zejména u doktorandů). Účastníci těchto semestrálních aktivit mají nárok na jednoměsíční stipendium při minimální délce pobytu 21 dní. Formát STS je dále využíván u přihlášek s cílem účasti na letních školách, jejichž délka je 6 a více dní.

- T – Teacher:

O mobilitu tohoto formátu žádají pedagogičtí pracovníci bez ohledu na to, zda se jedná o semestrální aktivitu nebo mobilitu k účasti na letních školách a exkurzích. U semestrálních aktivit je přitom podmínkou odučit minimálně 6 hodin během 5 pracovních dní.

C) Správné vyplnění údajů

V elektronické přihlášce uchazeči vyplní základní údaje, motivační dopis, program pobytu, obor ukončeného a probíhajícího studia (včetně stupně studia tj. bakalářský/magisterský/doktorský) a znalost jazyků. Zvláštní pozornost je třeba věnovat zejména výběru správného akademického roku a vyplnění pole „*Motivation*“, kde by měli uchazeči o studentskou mobilitu popsat své studijní zaměření a nastínit význam, který pro ně mobilita má po odborné stránce. Akademičtí pracovníci vyplňují svůj učební plán.

D) Přijetí „*Letter of Award*“ a potvrzení, že máte o stipendium zájem

Pokud bude mobilita schválena, obdrží stipendisté od hostitelské národní kanceláře „*Letter of Award*“ s razítkem příslušné národní kanceláře. V případě, že ČR má s dotyčnou zemí vízovou povinnost, obdrží i tištěnou verzi dopisu, zaslanou poštou, pro účely přiložení k žádosti o vízum. Na hostitelské vysoké škole je stipendistům, většinou na finančním oddělení/pokladně, vyplaceno stipendium (zpravidla proti předložení „*Letter of Award*“).

S jakýmkoli technickými či administrativními problémy se uchazeči obracejí na národní kancelář programu CEEPUS, která poskytuje potřebné informace a podrobnosti ohledně programu.

2.3. Pravidla pro období po udělení stipendia/před odjezdem na mobilitu

Předpokladem pro bezproblémový průběh mobility je informovanost uchazečů o všech náležitostech, které je třeba vyřídit, a včasné kontaktování hostitelské vysoké školy.

Informační povinnost se vztahuje na:

- **Ubytování**

Hostitelská vysoká škola většinou disponuje kapacitami k zajištění ubytování pro studenty (záleží to však na předchozí dohodě s kontaktní osobou). Mají-li uchazeči zájem o ubytování kolejniho typu, doporučujeme se obrátit s dostatečným předstihem na svou kontaktní osobu na hostitelské vysoké škole, v kopii na zahraniční oddělení příslušné fakulty. Zahraniční oddělení také zpravidla vydává potvrzení o přijetí na hostitelskou vysokou školu. Uchazeči mají povinnost si včas zjistit potřebné náležitosti, které jsou na konkrétní vysoké škole/fakultě k vydání potvrzení vyžadovány. V případech, kdy je třeba doložit doklad o zajištění ubytování jako podklad pro žádost o vízum, žádá stipendista současně o zaslání tohoto dokladu (tj. své verze ubytovací smlouvy).

- **Vízum**

Uchazeči si před odjezdem do nečlenské země EU s dostatečným časovým předstihem (nejpozději 3 měsíce předem) zjistí, zda se na jejich vstup do země vztahuje vízová povinnost, resp. přihlašovací povinnost. Potřebné informace je možné získat z internetových stránek Ministerstva zahraničních věcí ČR (www.mzv.cz) nebo dotazem směřovaným na zastupitelský úřad ČR v cílové zemi.

V případě vízové povinnosti je třeba k žádosti o vízum/povolení k pobytu třeba mimo jiné přiložit i originál dopisu „**Letter of Award**“. Stipendisté si o zaslání originálu dokumentu v případě potřeby zažádají hostitelskou národní kancelář.

I v případě, že stipendisté nepodléhají vízové povinnosti, je ve většině případů třeba se ve stanovené lhůtě po příjezdu do hostitelské země přihlásit na příslušném úřadu

k pobytu (např. v případě Srbska je to do 24 hodin). Je žádoucí si své povinnosti v této souvislosti zjistit předem (např. z internetových stránek Ministerstva zahraničních věcí ČR).

- **Zdravotní pojištění**

Za účelem mobility do některé z členských zemí EU postačí Evropský průkaz zdravotního pojištění. Přesto národní kancelář doporučuje si uzavřít cestovní připojištění a to vzhledem k tomu, že se toto základní pojištění nevztahuje na všechny pojistné události (zejména na Váš převoz nebo převoz tělesných ostatků, úrazy způsobené Vaším spoluzaviněním nebo v důsledku požití alkoholu). Pro bližší údaje k rozsahu svého pojištění je nutné se obrátit na svou zdravotní pojišťovnu.

Zdravotní pojišťovna by stipendistům měla poskytnout – v případě jejich pobytu v nečlenské zemi EU – informaci o existenci bilaterálních smluv, na jejichž základě jim bude během pobytu poskytnuta bezodkladná lékařská pomoc. K tomu, aby mohli stipendisté využívat tohoto práva, je třeba si opatřit příslušné formuláře. Informace je možné získat buď na stránkách Ministerstva zahraničních věcí ČR (www.mzv.cz) nebo na stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (www.mpsv.cz).

Je nutné, aby si stipendisté před odjezdem do států, se kterými není uzavřena žádná bilaterální smlouva o úhradě zdravotní péče, zajistili potřebné zdravotní pojištění.

- **Uznatelný typ jízdenky**

Některé země zapojené do programu CEEPUS se zavázaly vyplatit vyjíždějícím stipendistům náklady na jednu cestu do hostitelské země a jednu cestu nazpět. V České republice mohou náklady na zpáteční jízdenku/letenku vysoké školy proplácet v souladu s aktuální verzí dokumentu Pravidla pro poskytování příspěvku a dotací veřejným vysokým školám. Bližší informace stipendistům poskytne příslušná pracovnice zahraničního oddělení na domovské vysoké škole.

Národní kancelář doporučuje **kontaktovat mentora (kontaktní osobu) na hostitelské vysoké škole.**

Před odjezdem je nutné kontaktovat kontaktní osobu sítě na hostitelské instituci. Při příležitosti řešení záležitostí administrativního a organizačního rázu (tj. zajištění přijetí

na vysokou školu, ubytování a výplaty stipendia – eventuálně ve spolupráci se zahraničním oddělením) si stipendisté mohou zároveň domluvit schůzku po příjezdu na hostitelskou vysokou školu a udělat tak první krok k vzájemné spolupráci po odborné stránce během pobytu na hostitelské vysoké škole.

2.4. Pravidla pro období po příjezdu

V období po příjezdu na hostitelskou vysokou školu si stipendisté zajišťují **výplatu stipendia**.

Zatímco cestovní náklady vyjíždějících stipendistů hradí v České republice domovská instituce, samotné stipendium je vypláceno v hostitelské zemi (často na hostitelské vysoké škole). V jednotlivých zemích zapojených do programu CEEPUS se liší jak výše stipendia (vždy odpovídá nákladům na pobyt v dané zemi), tak i způsob jejich výplaty. Česká národní kancelář doporučuje stipendistům, aby se ohledně výše stipendií a podmínek jejich výplaty informovali buď na oficiálních internetových stránkách CEEPUS (www.ceepus.info) nebo u příslušných kontaktních osob. V případě potíží s výplatou stipendia, které se objevují zřídka, mohou stipendisté kontaktovat jak českou, tak i zahraniční národní kancelář.

Stipendia se vyplácí na cílové vysoké škole zpravidla na základě předložení „**Letter of Award**“ (v případě, že nebyl zaslán předem elektronicky) a průkazu totožnosti (nejlépe pasu; ne ve všech zemích programu CEEPUS je obecně známá podoba a oficiální status českého občanského průkazu). Stipendia jsou komprehenzivní, tj. zahrnují kompletní životní náklady. Hradí se z nich ubytování, stravné, popř. i pojištění v zemích, kde je to třeba.

Před návratem z mobility je třeba vyžádat si potvrzení potřebných dokumentů. Domovská národní kancelář programu CEEPUS bude vyžadovat:

- „**Letter of Confirmation**“;
- „**Mobility Report**“.

Oba formuláře se stipendistům vygenerují automaticky v jejich schválené přihlášce na www.ceepus.info poté, co stipendium přijmou („*accept*“). Dokumenty je následně třeba nechat potvrdit hostitelskou vysokou školou před návratem stipendisty na domovskou vysokou školu a po naskenování je ve formátu PDF vložit do systému.

III. Individuální mobilita „freemover“

Postup uchazečů o individuální mobilitu „freemover“ se do značné míry shoduje s postupem uchazečů, kteří si žádají o mobilitu v rámci sítí vysokých škol (viz. Obecné pokyny). Existuje však několik odlišností, které je třeba zdůraznit:

- **Termín pro podávání přihlášek**

Jediným oficiálním termínem pro podávání přihlášek k individuálním mobilitám „freemover“ je **30. listopad**.

Stipendisté uskutečňují svoji mobilitu prioritně v letním semestru. Na zimní semestr je možné se přihlásit pouze ve výjimečných případech po dohodě s hostitelskou národní kanceláří. Uchazeči berou na vědomí, že jsou národní kanceláře programu CEEPUS povinny se přihláškami zabývat pouze k listopadovému termínu, kdy mají přesnější přehled o využití měsíců na mobility v rámci sítí vysokých škol.

- **Potřebné dokumenty**

K přihlášce na individuální mobilitu „freemover“ je třeba přiložit několik dokumentů. Jedná se o:

- **„Freemover Letter of Recommendation“** (tj. doporučující dopis od dvou různých akademických pracovníků z domovské vysoké školy);
- **„Freemover Letter of Acceptance“** (tj. akceptační dopis, tedy příslib přijetí ze strany hostitelské vysoké školy).

O vyplnění **„Letter of Recommendation“** uchazeči žádají akademického pracovníka z domovské vysoké školy, který dopis podepíše a opatří razítkem.

O vyplnění **„Letter of Acceptance“** uchazeči žádají akademické pracovníky na potenciální hostitelské vysoké škole, tj. fakultě, která je blízká uchazečovu odbornému zaměření. Podepsáním tohoto formuláře stvrzuje hostitelská vysoká škola, že je ochotná uchazeče přijmout a splnit podmínky programu CEEPUS (mimo jiné bezplatnost výuky, výplatu stipendia, kreditový systém ECTS). Kontaktní osoba se zároveň zavazuje převzít roli mentora („supervisor“) uchazeče o stipendium.

Při výběru kontaktní osoby a hostitelské instituce si mohou uchazeči zvolit instituci podle svých preferencí a studijního oboru. Přesto národní kancelář doporučuje zvolit takovou osobu a instituci, která má zkušenost s administrací programu CEEPUS, např. v rámci nějaké sítě vysokých škol. Příslušné informace ochotně podá národní kancelář programu CEEPUS v Domě zahraničních služeb.

- **Postup pro podávání přihlášky**

Postup pro podávání přihlášky na individuální mobilitu „freemover“ je shodný s postupem pro podávání přihlášky na běžnou mobilitu v síti s tím rozdílem, že stipendisté na otázku, zda existuje nějaká síť, do které by se mohli zapojit, odpoví záporně („no“). Dále už pokračují v přihlašování, které je typické pouze pro mobilitu typu „freemover“.

Před návratem z mobility je třeba vyžádat si potvrzení potřebných dokumentů. Domovská národní kancelář programu CEEPUS bude vyžadovat:

- „Letter of Confirmation“;
- „Mobility Report“.

Oba formuláře se stipendistům vygenerují automaticky v jejich schválené přihlášce na www.ceepus.info poté, co stipendium přijmou („accept“). Dokumenty je následně třeba nechat potvrdit hostitelskou vysokou školou před návratem stipendisty na domovskou vysokou školu a po naskenování je ve formátu PDF vložit do systému.

IV. Akademičtí pracovníci

Akademičtí pracovníci vysokých škol se mohou ucházet o pobyty jak v rámci sítí, tak i v rámci individuální mobility „freemover“. Postup akademických pracovníků ucházejících se o jeden nebo druhý typ mobilit se do velké míry shoduje s postupem studentů při podávání žádostí o mobility (viz Obecné pokyny). Existuje však několik odlišností, které je třeba zdůraznit:

- **Podmínka 6 odučených hodin během 5 pracovních dní**

Podmínkou pro vznik nároku na stipendium je (u obou typů mobility) v případě semestrálních aktivit minimálně 6 odučených hodin během 5 pracovních dní mobility. 5 pracovních dní je tedy minimální délka mobility akademických pracovníků v průběhu

semestru (nevztahuje se na exkurze). U akademických pracovníků není stanovena maximální délka mobility, ani omezení ohledně počtu mobilit během jednoho akademického roku. Doporučuje se domluvit se s potenciální hostitelskou institucí na termínu mobility předem.

- **Pole „*Motivation*“**

Do pole „*Motivation*“ v rámci přihlašování vyplňují akademičtí pracovníci učební/pracovní plán, jinak je proces vyplňování přihlášky identický s procesem pro studenty. Na učebním plánu (a tedy i termínu pobytu) se akademičtí pracovníci domluví předem s hostitelskou vysokou školou.

- **Pro přihlášku na individuální mobilitu „*freemover*“ pouze „*Letter of Acceptance*“**

Zájemci o individuální mobilitu „*freemover*“ přikládají k přihlášce pouze akceptační dopis z hostitelské vysoké školy („*Letter of Acceptance*“). Tento dopis nemá žádný předepsaný formát, ale měl by mít oficiální charakter (tj. hlavičkový papír, podpis a razítko hostitelské instituce) a mělo by z něho být patrné, že má instituce o mobilitu uchazeče v požadovaném termínu zájem.

Před návratem z mobility je třeba vyžádat si potvrzení potřebných dokumentů. Domovská národní kancelář programu CEEPUS bude vyžadovat:

- **„*Letter of Confirmation*“;**
- **„*Mobility Report*“.**

Oba formuláře se stipendistům vygenerují automaticky v jejich schválené přihlášce na www.ceepus.info poté, co stipendium přijmou („*accept*“). Dokumenty je následně třeba nechat potvrdit hostitelskou vysokou školou před návratem stipendisty na domovskou vysokou školu a po naskenování je ve formátu PDF vložit do systému.

V Praze dne 2. ledna 2018

Dům zahraniční spolupráce